

KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

TIP FAKÜLTESİ

PROBLEME DAYALI ÖĞRETİM GERİ BİLDİRİM RAPORU

(2024-2025 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI)

İÇİNDEKİLER

Önsöz	2
1. PROBLEME DAYALI ÖĞRETİM GERİ BİLDİRİMLERİ.....	4
1.1. Giriş.....	4
1.2. Amaç	5
1.3. Kapsam.....	5
1.4. Ölçüm Aracı	6
1.4.1. Öğrenci Geri Bildirim Formu.....	6
1.4.2. Yönlendirici Geri Bildirim Formu	6
1.5. PDÖ Geri Bildirimlerinin Değerlendirilmesi.....	8
1.5.1. PDÖ Yönlendirici Geri Bildirimlerinin Değerlendirilmesi.....	8
1.5.2. PDÖ Öğrenci Geri Bildirimlerinin Değerlendirilmesi	13
1.6. PDÖ Öğrenci Geri Bildirimlerinin Değerlendirme Sonucu	17

Önsöz

Tıp eğitimi; yalnızca kuramsal bilginin aktarımı değil, bu bilginin anlamlandırılması, sorgulanması ve mesleki yaşantılarda etkili biçimde kullanılabilmesi üzerine temellendirilen çok boyutlu bir süreçtir. Bu sürecin merkezine öğrenciyi yerleştiren yenilikçi yaklaşımlardan biri olan Probleme Dayalı Öğretim (PDÖ), öğrencilerin aktif katılımını esas alarak öğrenmeyi derinleştirmeyi, klinik akıl yürütme ve ekip temelli çalışma becerilerini geliştirmeyi hedeflemektedir.

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde 2024–2025 eğitim-öğretim yılı kapsamında yürütülen PDÖ uygulamaları, öğrencilerin küçük gruplar halinde vaka temelli senaryolar üzerinden öğrenme hedeflerini belirlemeleri, bilgiye erişimleri ve elde ettikleri bilgileri ekip içinde tartışarak yapılandırmaları esasına dayanmaktadır. Bu süreçte hem öğrencilerin hem de PDÖ oturumlarını yönlendiren öğretim üyelerinin deneyim ve değerlendirmeleri, eğitim sürecinin niteliğinin artırılması açısından kritik öneme sahiptir.

Bu rapor, klinik öncesi evredeki öğrencilerimizin PDÖ oturumlarına ilişkin deneyimlerini ve yönlendirici öğretim üyelerinin gözlem ve değerlendirmelerini sistematik biçimde bir araya getirerek analiz etmektedir. Öğrenci ve yönlendirici geri bildirimleri; oturumların amacı, işleyişi, grup dinamikleri, yönlendirici katkısı ve genel verimlilik gibi başlıklar altında incelenmiş; güçlü yönler ile iyileştirme gereksinimi olan alanlar belirlenmiştir. Böylece PDÖ'nün hem öğrenci hem de öğretim üyesi perspektifinden çok yönlü değerlendirilmesine olanak tanınmıştır.

PDÖ uygulamaları, öğrencilerin temel tıbbi bilgilerini bütüncül bir yaklaşımla yapılandırmalarını sağlamakla kalmayıp, aynı zamanda klinik evreye geçiş sürecine de etkin biçimde hazırlanmalarını desteklemektedir. Bu yönüyle PDÖ, yalnızca bilgi edinimi değil, aynı zamanda klinik problem çözme, ekip içi iş birliği ve profesyonel iletişim becerilerinin gelişimini de teşvik eden bir öğrenme ortamı sunmaktadır.

Elde edilen bulguların, PDÖ uygulamalarının sürdürülebilirliğini ve niteliğini artırmaya yönelik kurumsal karar süreçlerine katkı sağlaması ve daha etkili bir öğrenme ortamının inşasına ışık tutması beklenmektedir.

Bu çalışmanın hayata geçirilmesinde desteklerini esirgemeyen Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Rektörü Sayın Prof. Dr. Ahmet TEKİN'e; vizyoner liderliği ve katkılarıyla süreci şekillendiren Tıp Fakültesi Dekanımız Sayın Prof. Dr. Fatma Emel KOÇAK'a; değerli rehberlikleriyle çalışmalara yön veren Dekan Yardımcılarımız Dr. Öğr. Üyesi Şeyda Ferah ARSLAN ve Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk TEKİN'e; PDÖ süreçlerini büyük bir özveriyle

yürüten tüm öğretim üyelerimize ve geri bildirimleriyle bu raporun oluşumuna katkı sağlayan tüm öğrencilerimize en içten teşekkürlerimizi sunarız.

Tıp Eğitimi ve Akreditasyon Birimi

1. PROBLEME DAYALI ÖĞRETİM GERİ BİLDİRİMLERİ

1.1. Giriş

Tıp eğitimi; yalnızca kuramsal bilginin aktarımı değil, bu bilginin anlamlandırılması, eleştirel biçimde sorgulanması ve mesleki yaşantılarda etkili bir şekilde kullanılabilmesi üzerine temellendirilen çok boyutlu bir öğrenme sürecidir. Öğrenci merkezli öğrenmeyi esas alan çağdaş eğitim yaklaşımlarının tıp eğitimine entegre edilmesiyle birlikte, bireysel öğrenme sorumluluğunu destekleyen, klinik akıl yürütmeyi geliştiren ve disiplinler arası etkileşimi teşvik eden yapılandırılmış öğretim yöntemleri giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Bu bağlamda, Probleme Dayalı Öğretim (PDÖ) modeli; öğrencilerin aktif katılımını, grup içi iş birliğini ve kendi öğrenme süreçlerini yönetebilme becerilerini geliştirmeyi amaçlayan yenilikçi bir yaklaşım olarak ön plana çıkmaktadır.

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde, bu eğitim modeline yönelik kararlı bir adım atılarak 2023–2024 eğitim-öğretim yılından itibaren PDÖ uygulamaları resmi olarak hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda, klinik öncesi evredeki Dönem I, II ve III öğrencilerinin temel tıp bilimleri ile ilişkili bilgi ve becerileri vaka temelli senaryolar aracılığıyla yapılandırmaları hedeflenmiştir. PDÖ oturumlarında öğrenciler; belirlenen tıbbi senaryolar üzerinden öğrenme hedeflerini kendileri belirlemekte, bu hedeflere yönelik bilgi kaynaklarını araştırmakta ve edindikleri bilgileri küçük grup içinde tartışarak anlamlı bir öğrenme süreci gerçekleştirmektedir. Süreç, alanında deneyimli öğretim üyeleri tarafından yönlendirilen oturumlarla desteklenmektedir.

PDÖ oturumlarının etkili bir şekilde yürütülebilmesi için yalnızca içeriksel yeterlilik değil, aynı zamanda sürece ilişkin değerlendirme ve geri bildirim mekanizmalarının da sistematik olarak işletilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda hazırlanan bu rapor, 2024–2025 eğitim-öğretim yılı kapsamında gerçekleştirilen PDÖ oturumlarına ilişkin olarak, hem öğrenci geri bildirimlerini hem de yönlendirici öğretim üyelerinin değerlendirmelerini kapsamlı biçimde ele almaktadır.

PDÖ uygulamalarının amacı, süreci, grup dinamikleri, yönlendirici katkısı ve genel verimlilik gibi çeşitli boyutlarda elde edilen bu nitelikli verilerin, fakültemizde PDÖ'nün sürekliliği ve niteliği açısından güçlü bir geri bildirim döngüsü oluşturması beklenmektedir. Aynı zamanda bu bulguların, öğrencilerin klinik evreye daha sağlam temellerle hazırlanmasına katkı sunacak şekilde PDÖ'nün geliştirilmesine yönelik kurumsal stratejilere ışık tutması amaçlanmaktadır.

1.2. Amaç

Bu raporun temel amacı, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde 2024–2025 eğitim-öğretim yılı kapsamında Dönem I, Dönem II ve Dönem III öğrencileriyle yürütülen Probleme Dayalı Öğretim (PDÖ) uygulamalarına ilişkin olarak, hem öğrenci hem de yönlendirici öğretim üyelerinden elde edilen geri bildirimleri sistematik biçimde değerlendirmektir.

Bu değerlendirme ile;

- PDÖ oturumlarının eğitim hedeflerine uygunluğu,
- Öğrencilerin aktif katılım, grup içi etkileşim ve öğrenme motivasyonuna katkısı,
- Yönlendiricilerin süreçteki rehberlik rolleri,
- Öğrenme çıktılarının niteliği ve öğrencilerin klinik evreye hazırlık düzeyine etkisi

gibi boyutlar üzerinden uygulamaların güçlü yönleri ile iyileştirme gerektiren alanlarının belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Elde edilen bulguların, fakültemizde PDÖ süreçlerinin kalitesini artırmaya, uygulamaların sürdürülebilirliğini sağlamaya ve öğrenci merkezli eğitimin etkinliğini güçlendirmeye yönelik karar mekanizmalarına katkı sağlaması hedeflenmektedir

1.3. Kapsam

Bu rapor, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde 2024–2025 eğitim-öğretim yılı kapsamında Klinik Öncesi Dönemde yürütülen Probleme Dayalı Öğretim (PDÖ) uygulamalarına ilişkin geri bildirimleri kapsamaktadır.

Çalışma kapsamında;

Dönem I, Dönem II ve Dönem III düzeylerinde PDÖ oturumlarına katılmış toplam 527 öğrencinin ve bu oturumlarda görev almış toplam 35 yönlendirici öğretim üyesinin geri bildirimleri değerlendirilmiştir.

Öğrencilerden elde edilen veriler, PDÖ oturumlarının amacı, süreci, grup dinamikleri, yönlendirici katkısı ve genel memnuniyet düzeyleri gibi çeşitli boyutlarda ele alınmıştır. Yönlendirici öğretim üyelerinden alınan geri bildirimler ise, oturumların planlanması, yürütülmesi ve öğrenci etkileşimi gibi uygulama süreçlerine dair gözlemleri içermektedir.

1.4. Ölçüm Aracı

Bu çalışmada, PDÖ uygulamalarına yönelik öğrenci ve yönlendirici görüşlerini sistematik biçimde değerlendirmek amacıyla iki ayrı veri toplama aracı kullanılmıştır.

1.4.1. Öğrenci Geri Bildirim Formu

PDÖ oturumlarına katılan öğrencilerin görüşlerini almak üzere yapılandırılmış bu formda, toplam 14 kapalı uçlu ve 1 açık uçlu madde yer almaktadır. Kapalı uçlu maddeler, öğrencilerin PDÖ deneyimlerini çok boyutlu olarak değerlendirmelerini amaçlamaktadır. Öğrenciler her maddeyi 5'li Likert tipi ölçek (Kesinlikle Katılmıyorum – Katılmıyorum – Kararsızım – Katılıyorum – Kesinlikle Katılıyorum) üzerinden puanlamıştır. Formda yer alan maddeler şunlardır:

1. PDÖ konusu uygun seçilmişti.
2. PDÖ'de işlenen konularla amfi dersleri arasında bağlantı kurabildim.
3. PDÖ'de vaka uygundu.
4. PDÖ'de yönlendirici tarafından uygun basamaklar kullanıldı.
5. Ders kurulu süresince PDÖ ile ilgili çalışma yapabilmek için yeterli zaman bulabildim.
6. Verilen kaynaklar ve ek kaynaklara ulaşmak için olanaklar yeterliydi.
7. Grup üyeleri arasında etkili bir iletişim kuruldu.
8. Oturumlar sırasında aktıftım.
9. PDÖ eğitmeni grubu etkili bir biçimde yönlendirdi.
10. Bu PDÖ ile ilgili gerekli bilgileri yeterli derecede öğrendim.
11. Bu PDÖ problem çözme becerimin gelişmesine katkıda bulundu.
12. Bu PDÖ sonunda amaç ve öğrenim hedeflerine ulaşıldı.
13. Bu PDÖ'yü genel olarak 5 tam puan üzerinden değerlendiriniz. (Derecelendirme sorusu)
14. Bu PDÖ ile ilgili diğer görüş ve önerilerinizi kısaca yazınız. (Açık uçlu soru)

Bu maddeler aracılığıyla öğrencilerin, PDÖ'nün konusunun uygunluğu, vaka yapısının niteliği, öğrenim hedeflerine ulaşılabilirliği, zaman yönetimi, grup dinamikleri, yönlendirici katkısı ve öğrenme çıktıları gibi birçok boyutta deneyimlerini ifade etmeleri sağlanmıştır.

1.4.2. Yönlendirici Geri Bildirim Formu

PDÖ oturumlarını yöneten öğretim üyeleri için hazırlanan bu formda, PDÖ'nin organizasyonu, içerik yapısı, öğrenme çıktıları ve öğrencilerin bilişsel ve iletişimsel gelişimleri üzerine toplam 17 kapalı uçlu, 1 derecelendirme, 1 açık uçlu olmak üzere toplam 19 madde yer almaktadır. Kapalı uçlu maddeler 5'li Likert tipi ölçekle, senaryo değerlendirmesi ise 1–10 arası puanlama ile yanıtlanmıştır. Maddeler şunlardır:

1. Ortam ve fizik koşullar uygundu.
2. Basılı materyal yeterliydi.
3. Oturumlar için ayrılan süre ve dağılım yeterliydi.
4. Öğrencilerin araştırma ve bilgiye erişim becerilerini geliştirdiğini düşünüyorum.
5. Öğrencilerin bu oturumlarda kazandıklarını mesleki yaşamlarında kullanabileceklerine inanıyorum.
6. Öğrenciler oturum sırasında grup halinde öğrenme becerisi geliştirdiler.
7. Oturumlarda öğrenim hedeflerine ulaşıldı.
8. Hasta/olaya gerçeklik duygusu içinde yaklaşılmasını sağladı.
9. Sorunu ayıklama becerisi kazandırdı.
10. Hipotez kurma becerisi kazandırdı.
11. Hipotezlerin sorgulanmasını yeterince sağladı.
12. Analiz-sentez becerisini geliştirdi.
13. Tutum ve iletişim becerisi kazandırdı.
14. Olgu verileri iyi düzenlenmişti.
15. Değerlendirme becerisi geliştirdi.
16. Uygun tanı-tedavi süreçlerini çıkarma becerisi kazandırdı.
17. Senaryoyu 1 ile 10 arasında değerlendiriniz. (Puanlama sorusu)
18. Eklemek istedikleriniz ve önerileriniz. (Açık uçlu soru)

Bu ölçüm aracıyla, öğretim üyelerinin PDÖ senaryosuna, uygulama sürecine, öğrenci katkılarına ve eğitimsel çıktılara ilişkin değerlendirmeleri elde edilmiştir.

Her iki form da raporun nicel ve nitel verilerine dayalı olarak kapsamlı bir analiz yapılmasına olanak sağlamış, PDÖ uygulamalarının çok boyutlu değerlendirilmesi açısından temel veri kaynaklarını oluşturmuştur.

1.5. PDÖ Geri Bildirimlerinin Değerlendirilmesi

1.5.1. PDÖ Yönlendirici Geri Bildirimlerinin Değerlendirilmesi

Değerlendirme formu, yönlendirici öğretim üyelerinin Probleme Dayalı Öğretim (PDÖ) oturumlarına ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla hazırlanmış olup, her bir madde beşli Likert tipi (1: Kesinlikle Katılmıyorum – 5: Kesinlikle Katılıyorum) derecelendirme ölçeği ile puanlanmıştır.

Veriler incelendiğinde, "Basılı materyal yeterliydi" (Ort. = 4.77 ± 0.43) ve "Öğrencilerin bu oturumlarda kazandıklarını mesleki yaşamlarında kullanabileceklerine inanıyorum" (Ort. = 4.74 ± 0.44) ifadeleri en yüksek ortalamalara sahip olup yönlendiricilerin içerik kalitesi ve uzun vadeli mesleki kazanımlar konusundaki memnuniyet düzeylerinin oldukça yüksek olduğunu göstermektedir (Tablo-1). Bu bulgular, PDÖ oturumlarının yalnızca kısa vadeli bilgi kazanımı değil, aynı zamanda öğrencilerin mesleki gelişimi açısından da işlevsel olduğunu ortaya koymaktadır.

Benzer şekilde, "Sorunu ayıklama becerisi kazandırdı" (Ort. = 4.69 ± 0.47), "Hipotez kurma becerisi kazandırdı" (Ort. = 4.69 ± 0.53) ve "Değerlendirme becerisi geliştirdi" (Ort. = 4.69 ± 0.47) gibi yüksek bilişsel düzeydeki kazanımları ölçen maddeler de oldukça yüksek puanlanmıştır. Bu durum, PDÖ'nün öğrencilerin analitik düşünme, sistematik problem çözme ve klinik akıl yürütme gibi temel tıbbi beceriler üzerinde güçlü bir etki yarattığını göstermektedir.

Yönlendiricilerin en düşük puan verdiği ölçüt ise "Oturumlar için ayrılan süre ve dağılım yeterliydi" (Ort. = 4.06 ± 0.87) ifadesi olmuştur (Tablo-1). Bu durum, PDÖ oturumları için ayrılan zamanın bazı öğretim üyeleri açısından yetersiz bulunduğunu veya süre yönetimi konusunda iyileştirme gereksinimi olduğunu düşündürülebilir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, tüm maddelerin ortalamasının 4.0 üzerinde olması, yönlendirici öğretim üyelerinin PDÖ uygulamalarına ilişkin yüksek düzeyde olumlu görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Geri bildirimler, PDÖ'nün öğrencilerin hem bireysel hem de grup temelli öğrenme, iletişim ve klinik düşünme becerilerini geliştirmede etkili bir yöntem olduğunu ortaya koymakta; uygulamanın sürdürülebilirliğinin teşvik edilmesi ve zaman yönetimi gibi alanlarda iyileştirmeye açık noktaların dikkate alınması gerektiğine işaret etmektedir (Tablo-1).

Tablo-1 PDÖ Yönlendirici Geri Bildirim Önergelerinin Ortalamaları

Önerme	Ortalama $\pm$ SS	N
Ortam ve fizik koşullar uygundu	4.31 $\pm$ 0.72	35
Basılı materyal yeterliydi	4.77 $\pm$ 0.43	35
Oturlar için ayrılan süre ve dağılım yeterliydi	4.06 $\pm$ 0.87	35
Öğrencilerin araştırma ve bilgiye erişim becerilerini geliştirdiğini düşünüyorum	4.63 $\pm$ 0.55	35
Öğrencilerin bu oturlarda kazandıklarını mesleki yaşamlarında kullanabileceklerine inanıyorum	4.74 $\pm$ 0.44	35
Öğrenciler oturma sırasında grup halinde öğrenme becerisi geliştirdiler	4.60 $\pm$ 0.55	35
Oturlarda öğrenim hedeflerine ulaşıldı	4.66 $\pm$ 0.54	35
Hasta/olaya gerçeklik duygusu içinde yaklaşılmasını sağladı	4.63 $\pm$ 0.49	35
Sorunu ayıklama becerisi kazandırdı	4.69 $\pm$ 0.47	35
Hipotez kurma becerisi kazandırdı	4.69 $\pm$ 0.53	35
Hipotezlerin sorgulanmasını yeterince sağladı	4.60 $\pm$ 0.60	35
Analiz-sentez becerisini geliştirdi	4.57 $\pm$ 0.61	35
Tutum ve iletişim becerisi kazandırdı	4.60 $\pm$ 0.55	35
Olgu verileri iyi düzenlenmişti	4.66 $\pm$ 0.54	35
Değerlendirme becerisi geliştirdi	4.69 $\pm$ 0.47	35
Uygun tanı-tedavi süreçlerini çıkarma becerisi kazandırdı	4.60 $\pm$ 0.55	35

Tablo-2’de yer alan veriler, PDÖ yönlendiricilerinin oturlara ilişkin değerlendirmelerinin genel olarak olumlu olduğunu ortaya koymaktadır. Ortam ve fizik koşullar önerisi Dönem 1’de 4.17 ± 0.72 , Dönem 2’de 4.38 ± 0.77 , Dönem 3’te 4.40 ± 0.70 ortalama ile değerlendirilmiştir. Basılı materyalin yeterliliği tüm dönemlerde oldukça yüksek bulunmuş; sırasıyla 4.75 ± 0.45 , 4.77 ± 0.44 ve 4.80 ± 0.42 ortalamaya sahiptir. Ancak, oturlar için ayrılan sürenin yeterliliği Dönem 3’te daha düşük bir ortalama (3.70 ± 1.16) ile dikkat çekmiştir; bu durum zaman planlaması konusunda bazı zorluklar yaşandığını göstermektedir (Tablo-2).

Öğrencilerin araştırma ve bilgiye erişim becerilerinin gelişimi yönlendiriciler tarafından Dönem 1’de 4.75 ± 0.45 , Dönem 2’de 4.77 ± 0.44 ve Dönem 3’te 4.30 ± 0.67 olarak değerlendirilmiştir. Benzer şekilde, kazanımların mesleki yaşama aktarılabilirliği 4.83 ± 0.39 , 4.77 ± 0.44 ve 4.60 ± 0.52 ile yüksek düzeyde onaylanmıştır. Grup halinde öğrenme becerisinin gelişimi her üç dönemde de benzerlik göstermekte olup 4.67 ± 0.49 (Dönem 1), 4.62 ± 0.51 (Dönem 2) ve 4.50 ± 0.71 (Dönem 3) olarak ölçülmüştür (Tablo-2).

Öğrenim hedeflerine ulaşma Dönem 1 için 4.75 ± 0.45 , Dönem 2 için 4.77 ± 0.44 ve Dönem 3 için 4.40 ± 0.70 'tir. Gerçeklik duygusuyla olguya yaklaşım ise yine yüksek düzeyde değerlendirilen alanlardan olup sırasıyla 4.67 ± 0.49 , 4.62 ± 0.51 ve 4.60 ± 0.52 'dir.

Bilişsel beceriler açısından değerlendirildiğinde, sorunu ayıklama becerisi 4.67 ± 0.49 (Dönem 1), 4.85 ± 0.38 (Dönem 2) ve 4.50 ± 0.53 (Dönem 3); hipotez kurma 4.75 ± 0.45 , 4.69 ± 0.63 , 4.60 ± 0.52 ; hipotezleri sorgulama ise 4.67 ± 0.49 , 4.69 ± 0.63 ve 4.40 ± 0.70 olarak ölçülmüştür. Analiz-sentez becerisi 4.67 ± 0.49 , 4.62 ± 0.77 ve 4.40 ± 0.52 ile yine olumlu düzeydedir (Tablo-2).

Tutum ve iletişim becerisi kazandırma ve olgu verilerinin düzeni alanları da yüksek puanlar almıştır. Özellikle olgu verileri Dönem 2'de 4.92 ± 0.28 ile en yüksek ortalamaya sahiptir. Değerlendirme becerisi Dönem 1'de 4.67 ± 0.49 , Dönem 2'de 4.85 ± 0.38 ve Dönem 3'te 4.50 ± 0.53 'tür. Son olarak, uygun tanı-tedavi süreci çıkarma becerisi ortalaması 4.58 ± 0.51 (Dönem 1), 4.77 ± 0.60 (Dönem 2) ve 4.40 ± 0.52 (Dönem 3) olarak tespit edilmiştir (Tablo-2).

Genel olarak, tüm dönemlerde yönlendirici öğretim üyeleri PDÖ oturumlarını eğitim hedeflerine uygun, mesleki becerileri destekleyen ve öğrenmeyi kolaylaştıran bir yöntem olarak değerlendirmiştir. Dönemler arası küçük farklılıklar ise gelişim alanlarına ışık tutmaktadır.

Tablo-2 PDÖ Yönlendirici Geri Bildirim Önerme Ortalamalarının Dönemlere Göre Dağılımı

Önerme	Dönem 1 (n=12)	Dönem 2 (n=13)	Dönem 3 (n=10)	Toplam (n=35)
Ortam ve fizik koşullar uygundu	4.17	4.38	4.40	4.31
Basılı materyal yeterliydi	4.75	4.77	4.80	4.77
Oturumlar için ayrılan süre ve dağılım yeterliydi	4.17	4.23	3.70	4.06
Öğrencilerin araştırma ve bilgiye erişim becerilerini geliştirdiğini düşünüyorum	4.75	4.77	4.30	4.63
Öğrencilerin kazandıklarını mesleki yaşamlarında kullanabileceklerine inanıyorum	4.83	4.77	4.60	4.74
Grup halinde öğrenme becerisi geliştirdiler	4.67	4.62	4.50	4.60
Oturumlarda öğrenim hedeflerine ulaşıldı	4.75	4.77	4.40	4.66
Hasta/olaya gerçeklik duygusu içinde yaklaşıldı	4.67	4.62	4.60	4.63
Sorunu ayıklama becerisi kazandırdı	4.67	4.85	4.50	4.69
Hipotez kurma becerisi kazandırdı	4.75	4.69	4.60	4.69
Hipotezlerin sorgulanmasını yeterince sağladı	4.67	4.69	4.40	4.60

Önerme	Dönem 1 (n=12)	Dönem 2 (n=13)	Dönem 3 (n=10)	Toplam (n=35)
Analiz-sentez becerisini geliştirdi	4.67	4.62	4.40	4.57
Tutum ve iletişim becerisi kazandırdı	4.67	4.62	4.50	4.60
Olgu verileri iyi düzenlenmişti	4.33	4.92	4.70	4.66
Değerlendirme becerisi geliştirdi	4.67	4.85	4.50	4.69
Uygun tanı-tedavi süreçlerini çıkarma becerisi kazandırdı	4.58	4.77	4.40	4.60

PDÖ (Problem Dayalı Öğrenme) oturumlarına yönlendirici olarak katılan öğretim üyelerinin geri bildirimleri oldukça olumludur (Tablo-3). Tüm önermelerde "Katılmıyorum" ve "Kesinlikle Katılmıyorum" seçeneklerinin ya hiç işaretlenmemesi ya da çok düşük oranda kalması, oturumların genel olarak memnuniyetle karşılandığını göstermektedir.

Fiziksel ortam ve materyal desteği açısından değerlendirildiğinde, "Basılı materyal yeterliydi" önermesi %77,1 oranında "Kesinlikle Katılıyorum" düzeyinde yanıtlanmış ve katılımcıların tamamı olumlu görüş bildirmiştir. Benzer şekilde, "Ortam ve fizik koşullar uygundu" ifadesine verilen yanıtlar da büyük ölçüde pozitifdir (%85,7 oranında katılım ve kesin katılım), ancak %14,3'lük "Kararsızım" oranı iyileştirme ihtimaline işaret etmektedir (Tablo-3).

Zaman yönetimiyle ilgili olarak ise "Oturumlar için ayrılan süre ve dağılım yeterliydi" ifadesinde görece olarak daha düşük bir memnuniyet düzeyi gözlenmektedir. Katılımcıların %5,7'si "Katılmıyorum", %17,1'i ise "Kararsızım" seçeneğini işaretlemiştir. Bu durum, oturum sürelerinin planlanmasında yeniden değerlendirme yapılabileceğine işaret edebilir.

Eğitsel hedefler ve kazanımlar bakımından, "Öğrencilerin bu oturumlarda kazandıklarını mesleki yaşamlarında kullanabileceklerine inanıyorum" önermesi %74,3 oranında "Kesinlikle Katılıyorum" yanıtı almış, kalan %25,7'si ise "Katılıyorum" demiştir. Bu sonuç, oturumların mesleki yeterlilik kazandırma açısından etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Aynı şekilde, "Hipotez kurma", "Analiz-sentez", "Sorunu ayıklama" ve "Tanı-tedavi süreçlerini çıkarma" gibi bilişsel becerilere yönelik önermelerde de yüksek oranda katılım ve kesin katılım olduğu görülmektedir (Tablo-3).

Tutum, iletişim ve grup çalışması gibi sosyal öğrenme bileşenlerine dair önermelerde de güçlü bir memnuniyet düzeyi göze çarpmaktadır. "Grup halinde öğrenme becerisi geliştirildi" ve "Tutum ve iletişim becerisi kazandırdı" önermeleri yüksek düzeyde olumlu yanıtlar almıştır (Tablo-3).

Tablo-3 PDÖ Yönlendirici Geri Bildirim Önergelerine Katılım Düzeylerinin Yüzde Dağılımları

Önerme	Kesinlikle Katılmıyorum (%)	Katılmıyorum (%)	Kararsızım (%)	Katılıyorum (%)	Kesinlikle Katılıyorum (%)
Ortam ve fizik koşullar uygundu	—	—	14.3	40.0	45.7
Basılı materyal yeterliydi	—	—	—	22.9	77.1
Oturlar için ayrılan süre ve dağılım yeterliydi	—	5.7	17.1	42.9	34.3
Araştırma ve bilgiye erişim becerilerini geliştirdi	—	—	2.9	31.4	65.7
Kazanımlar mesleki yaşamda kullanılabilir	—	—	—	25.7	74.3
Grup halinde öğrenme becerisi geliştirildi	—	—	2.9	34.3	62.9
Öğrenim hedeflerine ulaşıldı	—	—	2.9	28.6	68.6
Gerçeklik duygusu ile yaklaşıldı	—	—	—	37.1	62.9
Sorunu ayıklama becerisi kazandırdı	—	—	—	31.4	68.6
Hipotez kurma becerisi kazandırdı	—	—	2.9	25.7	71.4
Hipotezlerin sorgulanmasını sağladı	—	—	5.7	28.6	65.7
Analiz-sentez becerisi geliştirdi	—	—	5.7	31.4	62.9
Tutum ve iletişim becerisi kazandırdı	—	—	2.9	34.3	62.9
Olgu verileri iyi düzenlenmişti	—	—	2.9	28.6	68.6
Değerlendirme becerisi geliştirdi	—	—	—	31.4	68.6
Tanı-tedavi süreçlerini çıkarma becerisi kazandırdı	—	—	2.9	34.3	62.9

Yönlendiricilerden PDÖ senaryosunu 1 ile 10 arasında puanlamaları istenmiştir (Tablo-4). Bu değerlendirme, senaryonun genel yapısı, içeriği, gerçeklik düzeyi ve öğrenme hedeflerine hizmet etme yeterliliği gibi nitelikleri kapsayacak şekilde yapılmıştır. Dönemlere göre yapılan değerlendirmeler incelendiğinde; Dönem 1 yönlendiricilerinin senaryoya verdikleri ortalama puan 8.25 olup standart sapması 1.14'tür. Dönem 2 yönlendiricileri ortalama 9.00 puanla en yüksek değerlendirmeyi yaparken, bu grupta sapma da en düşüktür (SS=0.82). Dönem 3'te ise ortalama puan 8.80 olup standart sapma 0.63'tür. Tüm yönlendiricilerin genel değerlendirme ortalaması ise 8.69 olarak hesaplanmıştır (SS=0.93) (Tablo-4).

Bu bulgular, PDÖ senaryosunun yönlendiriciler tarafından genel olarak yüksek düzeyde beğenildiğini ve senaryonun dönemler arası tutarlı bir şekilde olumlu değerlendirildiğini göstermektedir. Özellikle düşük standart sapma değerleri, yönlendirici görüşlerinin birbirine yakın olduğunu ve senaryonun belirgin bir kalite düzeyine sahip olduğunu düşündürmektedir.

Tablo-4 PDÖ Senaryosunun Dönemlere Göre Puan Ortalaması

Dönem	Ortalama	Standart Sapma	N
Dönem 1	8.25	1.14	12
Dönem 2	9.00	0.82	13
Dönem 3	8.80	0.63	10
Toplam	8.69	0.93	35

1.5.2. PDÖ Öğrenci Geri Bildirimlerinin Değerlendirilmesi

Öğrenciler PDÖ oturumlarına ilişkin genel olarak olumlu geri bildirimlerde bulunmuştur. En yüksek ortalama, “PDÖ konusu uygun seçilmişti” önermesinde görülmüş olup ortalama değeri 4.48 ± 0.73 olarak tespit edilmiştir. Bu ifadeyi sırasıyla “PDÖ'de vaka uygundu” (4.42 ± 0.74), “PDÖ eğitmeni grubu etkili bir biçimde yönlendirdi” (4.39 ± 0.97) ve “PDÖ'de yönlendirici tarafından uygun basamaklar kullanıldı” (4.38 ± 0.89) önermeleri takip etmektedir. Bu sonuçlar, hem senaryo içeriğinin hem de yönlendirici performansının öğrenci memnuniyeti açısından başarılı bulunduğunu göstermektedir (Tablo-5).

Öğrencilerin oturumlara katılım düzeyleri de yüksek olup, “Oturumlar sırasında aktiftim” önermesi 4.29 ± 0.90 ortalama ile dikkat çekmiştir. Ayrıca “Bu PDÖ sonunda amaç ve öğrenim hedeflerine ulaşıldı” (4.31 ± 0.87) ve “Bu PDÖ ile ilgili gerekli bilgileri yeterli derecede öğrendim” (4.17 ± 0.85) önermeleri, öğrenme çıktılarının öğrenciler tarafından karşılandığını göstermektedir (Tablo-5).

Öğrencilerin grup dinamikleriyle ilgili algıları da olumlu olup “Grup üyeleri arasında etkili bir iletişim kuruldu” (4.07 ± 1.04) ortalamasıyla değerlendirilmiştir. Ancak görece daha düşük ortalamaya sahip olan iki önerme dikkat çekmektedir: “Verilen kaynaklar ve ek kaynaklara ulaşmak için olanaklar yeterliydi” (3.99 ± 1.03) ve “Ders Kurulu süresince PDÖ ile ilgili çalışma yapabilmek için yeterli zaman bulabildim” (3.51 ± 1.34). Bu bulgular, özellikle zaman yönetimi ve kaynak erişimi konularında iyileştirme yapılabileceğine işaret etmektedir (Tablo-5).

Tablo-5 PDÖ Öğrenci Geri Bildirim Önermelerinin Ortalamaları

Önermeler	N	Ortalama $\pm$ Std.
1 PDÖ konusu uygun seçilmişti	527	4.48 $\pm$ 0.73
2 PDÖ'de işlenen konularla amfi dersleri arasında bağlantı kurabildim	527	4.22 $\pm$ 0.89
3 PDÖ'de vaka uygundu	527	4.42 $\pm$ 0.74
4 PDÖ'de yönlendirici tarafından uygun basamaklar kullanıldı	527	4.38 $\pm$ 0.89
5 Ders Kurulu süresince PDÖ ile ilgili çalışma yapabilmek için yeterli zaman bulabildim	527	3.51 $\pm$ 1.34
6 Verilen kaynaklar ve ek kaynaklara ulaşmak için olanaklar yeterliydi	527	3.99 $\pm$ 1.03
7 Grup üyeleri arasında etkili bir iletişim kuruldu	527	4.07 $\pm$ 1.04
8 Oturumlar sırasında aktıftım	527	4.29 $\pm$ 0.90
9 PDÖ eğitmeni grubu etkili bir biçimde yönlendirdi	527	4.39 $\pm$ 0.97
10 Bu PDÖ ile ilgili gerekli bilgileri yeterli derecede öğrendim	527	4.17 $\pm$ 0.85
11 Bu PDÖ problem çözme becerimin gelişmesine katkıda bulundu	527	4.16 $\pm$ 0.91
12 Bu PDÖ sonunda amaç ve öğrenim hedeflerine ulaşıldı	527	4.31 $\pm$ 0.87

Probleme Dayalı Öğretim (PDÖ) oturumlarına ilişkin öğrenci değerlendirmeleri dönemlere göre karşılaştırmalı olarak Tablo-6'da sunulmuştur.

PDÖ uygulamasına yönelik öğrenci görüşleri genel olarak olumlu bulunmuştur. Özellikle "PDÖ konusu uygun seçilmişti", "PDÖ'de vaka uygundu" ve "Amaç ve öğrenim hedeflerine ulaşıldı" önermelerinde dönem 2 ve 3 öğrencileri daha yüksek puanlar vermiştir. Dönem 2'nin ortalamalarının pek çok başlıkta 4.50 ve üzeri olduğu gözlemlenmiştir. Bu durum, PDÖ uygulamasının bu dönemde daha etkili yürütülmüş olabileceğine işaret etmektedir (Tablo-6).

Tüm dönemlerde en düşük ortalama, "Ders kurulu süresince PDÖ ile ilgili çalışma yapabilmek için yeterli zaman bulabildim" önermesinde (genel ortalama 3.51 $\pm$ 1.34) görülmüş; bu da zaman yönetiminin öğrenci gözünde geliştirilmesi gereken bir alan olduğunu göstermektedir.

Standart sapma değerlerinin genel olarak 0.7 ila 1.3 aralığında yer alması, katılımcı görüşlerinde orta düzeyde bir değişkenlik olduğunu göstermektedir. Dönem 3'te "PDÖ eğitmeni grubu etkili yönlendirdi" önermesinin standart sapmasının diğer dönemlere kıyasla yüksek olması ($\pm$ 1.29), bu önerme özelinde daha heterojen bir öğrenci deneyimi yaşandığını düşündürmektedir (Tablo-6).

Tablo-6 PDÖ Öğrenci Geri Bildirimlerinin Dönemlere Göre Ortalamaları

Önergeler	Dönem 1 (n=172)	Dönem 2 (n=231)	Dönem 3 (n=124)	Toplam (n=527)
PDÖ konusu uygun seçilmişti	4.19 ± 0.83	4.61 ± 0.62	4.65 ± 0.63	4.48 ± 0.73
PDÖ'de işlenen konularla amfi dersleri arasında bağlantı kurabildim	3.87 ± 1.01	4.32 ± 0.77	4.52 ± 0.74	4.22 ± 0.89
PDÖ'de vaka uygundu	4.13 ± 0.84	4.53 ± 0.62	4.63 ± 0.68	4.42 ± 0.74
PDÖ'de yönlendirici tarafından uygun basamaklar kullanıldı	4.28 ± 0.95	4.46 ± 0.75	4.38 ± 1.05	4.38 ± 0.89
Ders kurulu süresince PDÖ ile ilgili çalışma yapabilmek için zamanım vardı	3.26 ± 1.37	3.71 ± 1.30	3.48 ± 1.31	3.51 ± 1.34
Verilen kaynaklar ve ek kaynaklara ulaşım olanakları yeterliydi	3.74 ± 1.10	4.17 ± 0.91	3.99 ± 1.08	3.99 ± 1.03
Grup üyeleri arasında etkili iletişim kuruldu	4.03 ± 1.07	4.14 ± 0.96	4.00 ± 1.15	4.07 ± 1.04
Oturumlar sırasında aktiftim	4.25 ± 0.93	4.33 ± 0.86	4.27 ± 0.91	4.29 ± 0.90
PDÖ eğitmeni grubu etkili yönlendirdi	4.35 ± 0.90	4.52 ± 0.80	4.19 ± 1.29	4.39 ± 0.97
Bu PDÖ ile ilgili gerekli bilgileri yeterince öğrendim	3.98 ± 0.85	4.26 ± 0.77	4.26 ± 0.94	4.17 ± 0.85
Bu PDÖ problem çözme becerimi geliştirdi	4.02 ± 0.92	4.25 ± 0.83	4.17 ± 1.03	4.16 ± 0.91
Bu PDÖ sonunda amaç ve öğrenim hedeflerine ulaşıldı	4.15 ± 0.91	4.42 ± 0.76	4.34 ± 0.98	4.31 ± 0.87

Öğrencilerin PDÖ'ye ilişkin görüşlerini yansıtan önermelerin yüzde dağılımları incelenmiştir (Tablo-7). Katılımcıların büyük çoğunluğu, “PDÖ konusu uygun seçilmişti” (%60,0) ve “PDÖ'de vaka uygundu” (%54,5) ifadelerine “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmiştir. “PDÖ eğitmeni grubu etkili bir biçimde yönlendirdi” önermesi de %61,9 ile en yüksek düzeyde olumlu yanıt alan maddelerden biri olmuştur (Tablo-7). Bununla birlikte, “Ders kurulu süresince PDÖ ile ilgili çalışma yapabilmek için yeterli zaman bulabildim” önermesi, %10,8 “Kesinlikle katılmıyorum” ve %13,7 “Katılmıyorum” yanıtlarıyla görece daha düşük düzeyde olumlu değerlendirme almıştır. Bu durum, öğrencilerin zaman yönetimi konusunda zorlandığını düşündürmektedir. Diğer önermelerde ise ağırlıklı olarak “Katılıyorum” ve “Kesinlikle Katılıyorum” yanıtlarının yüksek oranlarda yer alması, PDÖ sürecinin genel olarak öğrenciler tarafından olumlu karşılandığını göstermektedir.

Tablo-7 PDÖ Öğrenci Geri Bildirim Önermelerine Yönelik Yüzdelik Dağılım

Önermeler	Kesinlikle Katılmıyorum (%)	Katılmıyorum (%)	Kararsızım (%)	Katılıyorum (%)	Kesinlikle Katılıyorum (%)
PDÖ konusu uygun seçilmişti	0.4	0.8	9.3	29.6	60.0
PDÖ'de işlenen konularla amfi dersleri arasında bağlantı kurabildim	1.1	3.0	14.8	35.1	45.9
PDÖ'de vaka uygundu	0.4	1.9	7.2	36.1	54.5
PDÖ'de yönlendirici tarafından uygun basamaklar kullanıldı	1.7	3.2	8.2	28.8	58.1
Ders Kurulu süresince PDÖ ile ilgili çalışma yapabilmek için yeterli zaman bulabildim	10.8	13.7	20.3	24.5	30.7
Verilen kaynaklar ve ek kaynaklara ulaşmak için olanaklar yeterliydi	2.7	6.3	19.2	33.6	38.3
Grup üyeleri arasında etkili bir iletişim kuruldu	3.0	6.8	12.3	35.5	42.3
Oturumlar sırasında aktiftim	1.5	2.7	12.7	31.5	51.6
PDÖ eğitmeni grubu etkili bir biçimde yönlendirdi	3.0	3.0	8.0	24.1	61.9
Bu PDÖ ile ilgili gerekli bilgileri yeterli derecede öğrendim	1.3	2.1	14.6	42.3	39.7
Bu PDÖ problem çözme becerimin gelişmesine katkıda bulundu	1.9	3.6	12.9	40.0	41.6
Bu PDÖ sonunda amaç ve öğrenim hedeflerine ulaşıldı	1.9	1.9	10.1	35.5	50.7

Tablo-8’de, öğrencilere katıldıkları PDÖ uygulamasını genel olarak 5 tam puan üzerinden değerlendirmeleri istenmiş ve elde edilen puanların dönemlere göre dağılımı sunulmuştur.

Öğrencilerin genel değerlendirme puan ortalaması tüm dönemler için 4.13 ± 0.85 olarak bulunmuştur. Dönem bazında incelendiğinde, en yüksek ortalama Dönem 2 öğrencilerine ait olup 4.25 ± 0.72 olarak belirlenmiştir. Dönem 3 öğrencileri PDÖ’yü 4.06 ± 1.09 , Dönem 1 öğrencileri ise 4.02 ± 0.81 ortalama puanla değerlendirmiştir (Tablo-8).

Tablo-8 Öğrencilerin PDÖ Oturumuna İlişkin Genel Değerlendirmesinin Dönemlere Göre Dağılımı

Dönem	n	Ortalama $\pm$ Std. Sapma
Dönem 1	172	4.02 ± 0.81
Dönem 2	231	4.25 ± 0.72
Dönem 3	124	4.06 ± 1.09
Toplam	527	4.13 ± 0.85

1.6. PDÖ Öğrenci Geri Bildirimlerinin Değerlendirme Sonucu

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde 2024–2025 eğitim-öğretim yılı kapsamında yürütülen PDÖ uygulamalarına ilişkin öğrenci geri bildirimleri, genel olarak olumlu bir eğilim göstermektedir. Gerek ortalama puanlar gerekse yüzdelik dağılımlar incelendiğinde, öğrencilerin PDÖ oturumlarını etkili ve verimli bir öğrenme yöntemi olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

Öğrencilerin PDÖ sürecine ilişkin en yüksek memnuniyet gösterdiği alanlar; senaryo uygunluğu (Ort. = 4.48 ± 0.73), vaka yapısının niteliği (Ort. = 4.42 ± 0.74), yönlendirici eğitmenin katkısı (Ort. = 4.39 ± 0.97) ve oturum sırasında aktif katılım (Ort. = 4.29 ± 0.90) olmuştur. Bu durum, hem içeriksel hem de yönetsel düzeyde PDÖ uygulamalarının öğrenciler tarafından benimsenmiş olduğunu göstermektedir.

Yüzde dağılımları açısından bakıldığında da benzer bir eğilim gözlenmektedir. "PDÖ konusu uygun seçilmişti" ve "PDÖ'de vaka uygundu" gibi ifadelerde "Kesinlikle Katılıyorum" yanıtı sırasıyla %60.0 ve %54.5 oranında verilmiş; öğrencilerin büyük kısmının senaryo kalitesinden memnun olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca, "PDÖ eğitmeni grubu etkili bir biçimde yönlendirdi" ifadesine %61.9 oranında "Kesinlikle Katılıyorum" yanıtı verilmesi, yönlendirici öğretim üyelerinin sürece olumlu katkısını açıkça ortaya koymaktadır.

Bununla birlikte, "Ders kurulu süresince PDÖ ile ilgili çalışma yapabilmek için yeterli zaman bulabildim" (Ort. = 3.51 ± 1.34) ve "Verilen kaynaklar ve ek kaynaklara ulaşmak için olanaklar yeterliydi" (Ort. = 3.99 ± 1.03) gibi maddeler, görece daha düşük ortalama puanlara sahiptir. Bu sonuçlar, PDÖ sürecinde öğrencilerin zaman yönetimi ve kaynak erişimi açısından daha fazla desteğe ihtiyaç duyduklarını ortaya koymaktadır. Bu durum, program planlaması ve kaynak sunumu açısından iyileştirme yapılması gereken bir alan olarak değerlendirilmelidir.

Dönemler arası karşılaştırmada, Dönem 2 öğrencilerinin PDÖ uygulamalarını diğer dönemlere göre daha yüksek ortalamalarla değerlendirdiği dikkat çekmektedir. Bu durum, söz konusu dönemde PDÖ uygulama sürecinin daha sistematik ve etkili şekilde yürütülmüş olabileceğini düşündürmektedir. En yüksek genel değerlendirme puanının da yine Dönem 2'ye ait olması (Ort. = 4.25 ± 0.72), bu bulguyu desteklemektedir.

Sonuç olarak; öğrencilerin PDÖ oturumlarını genel olarak başarılı bulduğu, PDÖ'nün öğrenme süreçlerini destekleyen ve mesleki yeterliklerin gelişimine katkı sunan bir öğretim yöntemi olarak değerlendirildiği görülmektedir. Bununla birlikte, zaman yönetimi, kaynak erişimi ve dönemler arası uygulama tutarlılığı gibi bazı alanlarda iyileştirici adımlar atılması, PDÖ'nün fakültedeki sürdürülebilirliği ve etkililiği açısından önemli bir katkı sağlayacaktır.